

**УКРАЇНСЬКА АНІМАЦІЯ:
НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПОШУК ІДЕНТИЧНОСТІ**

Романюк Ю.Р., Міщенко-Рава М.М.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Сучасна анімація стрімко розвивається і вже давно вийшла за межі традиційного малювання. Вона поєднує мистецтво, програмування та інноваційні технології, створюючи захопливий візуальний світ, який ми бачимо в мультфільмах, фільмах, іграх та навіть рекламі. Найпопулярнішими сьогодні є 3D-анімація (програми Blender, Maya, 3ds Max); Motion Capture (захоплення руху); 2D-анімація з цифровою обробкою (програми Toon Boom або Adobe Animate); віртуальна та доповнена реальність (VR/AR); штучний інтелект та генеративні неймережі. Разом з тим, українська анімація окрім технологічних розробок, їх втілення та тримання міжнародної планки в цій сфері, має за мету відновлення та демонстрацію української ідентичності, навіть в цей сфері долаючи шлях ствердження української унікальності.

2020-ті роки стали для української анімації часом подолання нових викликів та стрімкого входження в глобальний культурний простір. Початок десятиліття позначився пандемією COVID-19, яка паралізувала кіновиробництво, але водночас прискорила цифрові трансформації. Українські студії швидко адаптувалися до дистанційної роботи. В новій історії української анімації в 2021 році з'явився дитячий ютуб-проект «Бробакс» від Суспільного. Це канал, де українські діти можуть дивитися якісні та безпечні мультсеріали українського виробництва, слухати аудіоказки, та повчальні історії з терапевтичним сенсом, створені для підтримки українських дітей в умовах нових реалій. У 2023 році вийшов другий повнометражний мультфільм (після «Викраденої принцеси») від студії «Animagrad» «Мавка. Лісова пісня», який всьому світу показав українську міфологію, втіливши образи казкових міфічних постатей. Потужним явищем в мистецтві став колабораційний проект «Війна очима дітей» (2023), де аніматори з різних регіонів України візуалізували малюнки дітей, які пережили окупацію. Перший в Україні анімаційний серіал для дітей «Моя країна Україна» від студії Novator film на сьогодні має 26 серій і містить в собі історичні та культурологічні матеріали. Кожна серія показує маленьку подорож Україною, розказує легенди, вивчає країну разом з дітьми.

Анімаційні проекти, створені останніми роками, підкреслюють українську ідентичність, формують національну свідомість та гордість за країну. Технології є важливими, але вони інструмент. Від ручних малюнків на папері до віртуальної реальності, українська анімація не лише розважає, а й намагається зберегти генетичний код нації. Розвиток української анімації, різні колаборації, створення творчих груп, таких як FILM.UA Group (найбільша у Східній Європі інтегрована група компаній у сфері кіно- і телепродакшна), застосування новітніх технологій дають впевненість в перспективах розвитку і надію на очікування нових важливих для України проектів. Йдеться і про розробку, і виробництво, і дистрибуцію, і доставку аудіовізуального контенту українцям, а від українців – світу.